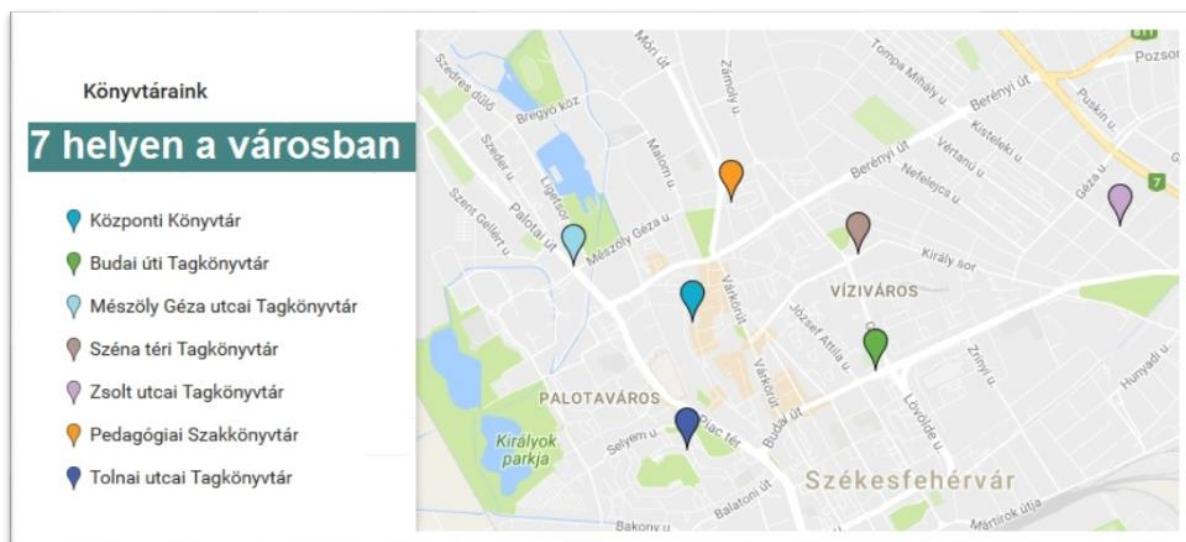

VÖRÖSMARTY
MIHÁLY
KÖNYVTÁR

Helyismereti olvasótábor megvalósítására Pályázati azonosító: 204107/00354

Szakmai beszámoló NKA közgyűjtemények kollégiuma számára

Buriánné Tarró Edit Erzsébet
igazgató

Itthon, Fejérben

a Vörösmarty Mihály Könyvtár helyismereti olvasótábora

A Vörösmarty Mihály Könyvtár Helyismereti és digitalizálási csoportja sikerrel pályázott a Közgyűjtemények Kollégiuma pályázatán, melyet helyismereti tematikájú olvasótáborok meghirdetésére és lebonyolítására írtak ki.

A benyújtott pályázat az Itthon, Fejérben címet viselte. A Fejér megye helyi értékeit, nevezetességeit bemutató olvasótábor programjain a gyerekek megismerhették a könyvtár helyismereti gyűjteményét, dokumentumtípusait, ezen keresztül pedig játékosan az itt folyó munkát is. A gyűjtemény értékét, szerepét és jelentőségét ismeretterjesztő foglalkozások, interaktív feladatok és városi séták, kirándulások során tapasztalhatták meg. A tágabb értelemben vett lakóhely, Fejér megye ismerete rendkívül fontos a felnövekvő generáció számára, mely a hazaszeretet egyik alappillére. Enélkül szülőföldjéért, annak közösségeiért tenni akaró fiatal nem nevelhető, ezért szükségessége rendkívül fontos. A tábor során az ehhez kiindulópontként szolgáló ismereteket kaphatták meg a gyerekek.

2021. július 5 és 9 között tartották meg a támogatásnak köszönhetően ingyenes napközis tábort 14 fő részvételével. Korcsoportként az általános iskola felső tagozatát jelölték meg a jelentkezők. Az online jelentkezési lapon pár soros fogalmazást kértek a gyerekektől, melyben arra voltak kíváncsiak, hogy miért szeretnék részt venni a táborban, mit gondolnak a helyismeretről, helytörténetről, és hogy foglalkoztak-e már a témával? A résztvevők közül a legfiatalabb 10, a legidősebb pedig 14 éves volt. A gyermekek felügyeletét minden nap 7:30 és 16:00 között biztosította a Helyismereti csoport három munkatársa. A programot napi bontásban a [Helyismereti és a digitalizálási csoport honlapján](#) is elérhetővé tették. Reggelit és ebédet a Vörösmarty Színház éttermében biztosították a gyerekeknek.

Az első nap egymás és a könyvtár megismerésével telt. A megye kistelepüléseiről érkezők lakhelyüket a térképen bejelölték. Saját maguk által előállított sablonok és dekorgumi segítségével elkészítették a könyvtár szlogenjét (A városban hét helyen), melyet a kiállított paravánra tűztek fel. Itt kaptak helyet a jelentkezéskor elküldött, helyismerettel kapcsolatos rövid fogalmazások is. Képrejtvény segítségével Székesfehérvár nevezetességeit idézték fel. A kreatívabbak ezt követően a szóba nem került látványosságok képrejtvényeit maguk készítették el. A könyvtárban gyűjtött speciális dokumentumtípus, a kisnyomtatványok néhány példányát kézbe vették, tanulmányozták, s kiválasztották, hogy melyek bírnak Fejér megyei tartalommal. A Helyismereti és digitalizálási csoport weboldalának fontosabb menüpontjait kivetítő segítségével ismerhették meg a gyerekek, később pedig az elhangzottak felidézése céljából feladatlapot töltöttek ki a témában. Tábori bedobós címmel a napi témákhoz kapcsolódó játékos feladatlapok készültek a táborozóknak, melyeket kitöltés után a közösen feldíszített dobozba naponta dobtak be.

Délután a könyvtár Gyermekrészlegébe látogattak el, ahol a részleg vezetője játékos könyvtárismereti foglalkozással várta őket, de lehetőség volt könyvkölcsönzésre és

beiratkozásra, ahogy a tábor többi napján is. A helyismeretbe visszatérve kiscsoportos foglalkozásként kézműveskedés, házi készítésű helyismereti társasjátékok várták a gyerekeket, valamint kupakokból elkészítették Fejér megye térképét, melyet azután településeinek neveivel ragasztottak körbe.

A tábor második napján a reggeli rövid társasjátékot és kézművesedést követően az első meghívott előadó, Váczi Márk topográfus, várostörténeti kutató vetített képes előadását hallgatták meg a gyerekek. Székesfehérvár jelenleg látható nevezetességeinek nem csupán mostani pompáját, hanem akár száz évvel korábbi állapotát is megcsodálhatták a vetítés révén. A könyvtárosok szóban feltett kérdésekkel ellenőrizték a gyerekek által megszerzett ismereteket. A délelőtt további részében kézműves foglalkozáson Fejér megye és Székesfehérvár zászlóit készítették el hurkapálcikából és színes papírokból. A megye és a város címereinek vonalrajz változatát kiszínezték, majd a zászlóra ragasztották. A címer színeinek megismeréséhez kinyomtatott színes mintát kaptak a gyerekek.

Kora délután a Székesfehérvár Helyőrségtörténeti Emlékgyűjteményben várták a csoportot tárlatvezetéssel. Képkirakó, játékos felvonulás és katonadalok éneklése, valamint a kiállított tárgyak kézbevétele színesítette a programot. Az 1848-as pákozdi csata is szóba került a szakvezetés során. A felmerülő kérdésekre maradéktalanul választ adott a gyűjtemény kezelője. A látogatás végén játékos vitézpróbán dárdával felszerelve lovas jelmezben pukkasztottak léggömböt a vállalkozó kedvűek.

Székesfehérvár több ezrednek is otthont adott, így a katonaváros jelzőre méltán rászolgál. Az emlékgűjteményben tett látogatást követően a város első világháborús emlékeit látogatták végig egy körsétán. Az emlékművekről szóló rövid ismertető szövegeket a gyerekek felolvasták egymásnak a megfelelő helyszíneken, majd a délelőtt folyamán elkészített alkotások közül egy-egy megyei és városi zászlócskát helyeztek el az emlékművek talapzatánál. A könyvtárba visszatérve kézműveskedő foglalkozás során legyezőt hajtogattak a képeslapgyűjtemény másolatainak felhasználásával. Társasjátékok és könyvkölcsönzési lehetőség is várta a résztvevőket.

A harmadik napon a reggeli rövid társasjátékot és kézművesedést követően Séllei Erzsébet helytörténeti kutató előadásán Fejér megye kastélyairól és nemesi családjairól tudhattak meg számos érdekes dolgot a táborozók. Míg az előző napi katonai téma inkább a fiúknak, addig ez a nap a lányoknak kedvezett: az előadó ugyanis díszes, a nemes hölgyek által viselt öltözékek stílusához hasonló ruhákat hozott, melyeket a lányok fel is próbálhattak.

Délután az agárdi Gárdonyi Géza Emlékházban szerveztek programot a gyerekeknek, ahova különjáratú kisbusszal jutott el a csoport és kísérőik. Az író szülőházában tartott tárlatvezetést követően a várva várt játék vette át a főszerepet. Az emlékházzal szomszédos rönkvárban Vitézi próbatétel elnevezésű moderált foglalkozással készültek a dolgozók. A kazamatában tartott fejlámpás játék és a számháborúhoz hasonló névkitalálós verseny nagy népszerűségnek örvendett. A könyvtárba történő visszautazást követően ismét társasjátékokkal vagy kézműveskedéssel tölthették el az időt a gyerekek.

A negyedik napon a megszokott rövid kreatív vagy játékos tevékenység után Varga Gábor Farkas grafikuszt látták vendégül, aki plakátkészítő foglalkozást tartott a táborozóknak. Mintakönyvből meríthettek ihletet, majd sablonok, ecsetek, temperafesték segítségével alkothatták meg saját elképzelésük szerinti plakátjaikat. Betűnyomda segítségével feliratokat is elhelyezhettek a festett képek mellett. A foglalkozást követően egyszerű, plakátduplumok felhasználásával készített puzzle-okat raktak ki, vagy kis alkotó tevékenységet folytathattak, illetve játszhattak.

Délután a Zenei és számítógépes részlegben átismételték a dokumentumtípusokról korábban hallottakat és játékos sajtófigyelést végeztek, így a helyismereti könyvtárosok napi munkájába is betekintést nyerhettek a gyerekek. Adott címetek kellett megkeresniük a kiválasztott újságokban, majd meghatározott adatokkal kellett kitölteniük egy kis űrlapot. Rövid tartalmi összefoglalót is készíthettek az írásokról. Ezt követően egy számítógépes szófelhőkészítő program működésével ismerkedhettek meg. Székesfehérvári és Fejér megyei nevezetességek neveit, illetve a táborral kapcsolatosan eszükbe jutó szavakat, kifejezéseket vittek be a programba. Látványos szófelhők születtek, melyek így a gyerekek tábori élményeit is megörökítették. A délután további része a szokásos és kedvelt kézműveskedéssel és játékkal telt. A honismereti tudásuk gyarapítását Magyarországgal kapcsolatos társasjátékok segítették.

A tábor utolsó, pénteki napjának délelőttjén a Sóstói Természetvédelmi Területre kirándult a csoport, szintén különjáratú kisbusszal. Az Ökotúra során a terület értékes élővilágára hívták fel a figyelmet, továbbá a tó és környezetének kialakulásáról, változásairól is meséltek a szakvezetés során. A tanösvény állomásain a növény- és állatvilág játékos tájékoztató tábláit szemügyre vették, a kialakított játszótéren pedig pihenőt tartottak. A legbátrabbak a 30 méter magas kilátótoronyba is felmerészkedtek. Délután a Zenei és számítógépes részlegben dolgozó könyvtáros zenei kódfejtő játékkal készült a gyerekeknek. A megye zenei életének kiemelkedő alakjai és művei után való nyomozás során újabb könyvtárhasználati ismereteket tehettek magukévá. A legjobb három ifjú kódfejtő könyvjutalomban részesült. A Tábori bedobós dobozában elhelyezett feladatlapokat ezalatt a Helyismereti csoport munkatársai kijavították, és pontszámokkal látták el.

A Helyismereti csoport részlegébe visszatérve a gyerekek aktivitásuk és a feladatlapjaik pontszámai által meghatározott sorrendben választhattak jutalmat. Ezt követően a könyvtárosok emléklappal és a Velencei-tó állatvilágát bemutató könyvecskével köszönték

meg a részvételt a táborozóknak. Ezek átadását minden egyes gyermek rövid, sokszor megmosolyogtató és vidám jellemzése tette személyesebbé és emlékezetessé. A tábort szabad alkotóház zárta, mely során fa képeslapot, vázát, poháralátétet készíthettek. Minden alkotáshoz a képeslapgyűjtemény példányainak másolatát használták fel. A társasjátékok ebben az utolsó 1-2 órában is töretlen népszerűségnek örvendtek.

A tábor napjaiban a gyerekek a könyvtárról és Fejér megyéről sok újdonságot tudhattak meg. A belvárosi séták révén már ismerhetik néhány emlékmű jelentőségét, történetét. A pályázati támogatásnak köszönhetően izgalmas kirándulásokat szerveztek és neves előadók érdekes előadásait hallgathatták meg. A szülők és gyerekek egyaránt örültek a térítésmentes táborozási lehetőségnek. A programokon készült fényképeket napi bontás alapján [képgalériákban](#) online elérhetővé tették a könyvtár munkatársai.

Szakmai beszámoló elérési útvonala az intézmény honlapján:

https://www.vmk.hu/_upload/editor/NKA/Beszamolo-Helyism-olvasotabor-NKA-00354.pdf

Képes beszámoló elérési útvonala az intézmény honlapján:

<https://helyismeret.vmk.hu/gallery/folder/228>

Hungaricana központi portálra feltöltött szakmai beszámoló elérési útvonala:

Székesfehérvár, 2022. január 28.

Buriánné Tarró Edit Erzsébet
igazgató
Vörösmarty Mihály Könyvtár